

Aan de leden van de Adviesraad Sociaal Domein

DATUM 26 mei 2020

ONS KENMERK

BEHANDELD DOOR Esther Seijsener

TELEFOON (035) 2559

629...

BIJLAGEN

BETREFT Onze reactie op het advies van de Adviesraad Sociaal
Domein over de 'Agenda Lokale Inclusie 2021-2023'

Geachte dames en heren,

Op vrijdag 3 maart 2020 ontving u van ons de Agenda Lokale Inclusie 2021-2023. Wij hebben met u afgesproken dat de Adviesraad Sociaal Domein (verder: ArSD) voor 5 april 2020 een advies zou uitbrengen. Dat advies hebben wij van u per mail ontvangen op 1 april 2020. Wij waarderen de inbreng van de ArSD zeer en danken u voor de bereidheid om snel te reageren.

Het college beoogt met De Agenda Lokale Inclusie 2021-2023 een Hilversum dat inclusief en toegankelijk is voor iedereen. Daarin kan elk individu in de samenleving, ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, gender, inkomen, talenten en beperkingen, optimaal deelnemen en is in staat het eigen leven vorm te geven. Om dit mogelijk te maken, zijn er in samenwerking met partners en ervaringsdeskundigen vijf speerpunten benoemd met concrete acties.

We lezen dat de ArSD verwacht dat de Agenda Lokale Inclusie enkel gericht is op mensen met een beperking. Zo luidt uw eerste advies: "de ArSD adviseert om te voorkomen dat de indruk wordt gewekt dat de Lokale Inclusie Agenda oneigenlijk wordt gebruikt voor andere doelgroepen en de agenda hierop aan te passen: de agenda bevat alleen beleid bedoeld om voor mensen met een beperking." Naast dit advies lezen we in meerdere adviezen deze denkrichting terug.

Het klopt dat het VN-verdrag Handicap inderdaad alleen gaat over mensen met een beperking. Hilversum grijpt echter, net als veel gemeenten, deze kans aan om inclusie breder aan te vliegen, namelijk voor iedereen die uitsluiting ervaart. Gemeenten nemen het voortouw in het uitvoeren van het VN-Verdrag Handicap, maar hebben beleidsvrijheid om dit lokaal in te passen.

Hieronder vindt u de vragen en opmerkingen van de ArSD en onze reactie daarop (in cursief).

Vragen en opmerkingen van de ArSD en onze reactie daarop

1. De ArSD adviseert om te voorkomen dat de indruk wordt gewekt dat de Lokale Inclusie Agenda oneigenlijk wordt gebruikt voor andere doelgroepen en de agenda hierop aan te passen: de agenda bevat alleen beleid bedoeld om voor mensen met een beperking deelname aan de samenleving mogelijk te maken.

Onze reactie

Zie ook de inleidende tekst van deze brief. De inclusieve samenleving is een samenleving waaraan iedereen optimaal kan deelnemen. De agenda is er voor alle inwoners, niet alleen inwoners met een beperking.

2. De ArSD adviseert met klem een samenhangend, integraal beleid op te stellen om meedoen aan de samenleving voor mensen met een handicap mogelijk te maken in de vorm van een Lokale Inclusie Agenda.

Onze reactie

Het beleid dat we voorstaan is samenhangend en integraal, maar wel voor alle inwoners. We willen iedere inwoner de kans geven om mee te doen.

3. Pagina 2: In cijfers: Hier staat: "In Hilversum willen we dat inwoners naar vermogen mee kunnen doen in hun wijk." De ArSD vraagt zich af of het werkelijk de bedoeling is de deelname van de Hilversummer aan de samenleving te beperken tot hun wijk. Dat is in strijd met de bedoeling van het VN-Verdrag. > Zin aanpassen.

Onze reactie

We hebben dit gewijzigd in: "in Hilversum willen we dat inwoners naar vermogen mee kunnen doen."

4. Pagina 3: Uit de GGZ-Gezondheidsmonitor blijkt dat 32 % van de bevolking in de leeftijd 19 t/m 64 jaar in Hilversum een beperking of aandoening heeft. De ArSD verwacht dat dit percentage onder de groep 64+ nog hoger zal liggen.

Onze reactie

Het betreft de GGD Gezondheidsmonitor. De 32% betreft alle volwassenen. De leeftijden zijn verwijderd uit de Agenda Lokale Inclusie 2021-2023.

5. Pagina 5: Uit de opsomming op pagina 5 en 6 blijkt tevredenheid omdat er al wel wat gebeurt op inclusie-gebied in Hilversum. Maar de ArSD mist de samenhangende integrale visie op het inclusie beleid en ziet tevens dat een aantal van de genoemde acties verplicht zijn vanuit andere wetten en regels van de centrale overheid. Voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld passend onderwijs, de GPK en het vervoer. Daarnaast blijkt dat de gemeente pas in actie komt zoals bijvoorbeeld bij het verkrijgen van een landelijke subsidie aandacht voor inclusief sporten (dat wil zeggen sport door mensen met een handicap) een eis is. Dat is reactief en geen proactief beleid.
> De ArSD adviseert om in plaats van een reactief beleid een proactief beleid in de Lokale Inclusie Agenda op te nemen.

Onze reactie

Het college is van mening dat er voldoende proactieve onderdelen in de Agenda Lokale Inclusie 2021-2023 zijn opgenomen. Voor het uitvoeren van de speerpunten is geen landelijke subsidie beschikbaar.

6. De ArSD was verrast te zien dat de gemeente ook het landelijk vervoer van mensen met een beperking subsidieert. Klopt dit wel?

Onze reactie

Het betreft een regionale vrijwilligersorganisatie die rolstoelgebonden personen door het land vervoert.

7. Wat de ArSD ook ziet is het ontbreken van op de persoon met een handicap afgestemde mogelijkheden om aan de samenleving deel te nemen, bijvoorbeeld een passende dagbesteding als werken door een handicap niet mogelijk is.

Onze reactie

Het bieden van dagbesteding is een wettelijke taak vanuit de Wmo. Om deze reden was het aanbieden van voorzieningen enkel benoemd op pagina 2. Op deze manier werd herhaling voorkomen. De zin is nu tevens toegevoegd op pagina 5.

8. Pagina 6. Hier staat een storende fout: Daar waar BTW staat moet BTB staan.

Onze reactie

Dit nemen we over.

9. Vanuit de achterban heeft de ArSD vernomen, dat in het verleden regelmatig geprobeerd is met wisselend succes de BTB van diverse cultuurinrichtingen te verbeteren. Wisselend succes, omdat sommige cultuurondernemers wezen op het feit dat door de gemeente daarop nauwelijks toezicht was. Manieren om dat te verbeteren zouden in de Lokale Inclusie Agenda opgenomen moeten worden.> Ook hier is proactief beleid nodig waarbij in ieder geval, zoals ook een verplichting is volgens het VN-Verdrag lokale ervaringsdeskundigen betrokken moeten worden.

Onze reactie

Zoals te lezen in speerpunt 3: vrije tijd is een toegankelijk cultureel aanbod onderdeel van deze agenda. Er wordt in nieuw beleid en de subsidievoorwaarden opgenomen hoe organisaties inclusiever kunnen worden. Tevens is toegevoegd dat ervaringsdeskundigen hierover kunnen adviseren.

10. Pagina 7. Waar Liggen de kansen: “Zodat iedereen mee kan doen in hun buurt net als ieder ander.” De ArSD vindt dit te beperkt en niet conform het doel van het VN-Verdrag Handicap: Ieder persoon (met een handicap) kan meedoen in de samenleving . >Zin en dus beleid wijzigen in: Zodat iedereen (overal) kan meedoen in de samenleving

Onze reactie

Dit nemen we over.

11. De ArSD adviseert in de Lokale Inclusie Agenda op te nemen: op veel concretere manier door middel van bewustwordingscursussen en in overleg en met inzet van ervaringsdeskundigen te werken aan een verbetering van de sociale toegankelijkheid

Onze reactie

In de Agenda Lokale Inclusie zetten wij bij speerpunt 2 in op bewustwording door samen te werken met ervaringsdeskundigen. Hiernaast zetten we, zoals aangegeven in speerpunt 1 in op de ABCD-methode. Deze methode heeft als uitgangspunt dat iedereen talenten heeft en daarmee een bijdrage kan leveren aan de samenleving. De methode brengt sociale relaties tot stand en mobiliseert capaciteiten van bewoners, organisaties en instellingen binnen de lokale gemeenschap. De methode biedt een aanpak voor wijken. De methode wil daarbij alle buurtbewoners te betrekken, ongeacht leeftijd, herkomst of beperking. De methode richt zich expliciet op het betrekken van groepen buurtbewoners die onderling nog weinig contact hebben en normaalgesproken buitengesloten worden. Door netwerken op te bouwen en met elkaar in contact te komen vergroot dit de bewustwording en verkleint dit het wij-zij denken.

12. De ArSD wil daarnaast erop wijzen dat ook de fysieke toegankelijkheid hierbij van belang.

Onze reactie

Om deze reden gaat speerpunt 5 in op fysieke toegankelijkheid.

13. De ArSD merkt op dat in de speerpunten 2, 3, 4 en 5 een aantal concrete acties genoemd staan die nog wel ingebed moeten worden in een integrale, samenhangende Agenda.

*Onze reactie**Deze speerpunten zijn allen onderdeel van het inclusief en toegankelijk maken van de gemeente.*

14. Pagina 7. De ArSD wijst erop dat een ‘gebruiker’ niet automatisch een ervaringsdeskundige is. Een ervaringsdeskundige kan kennis die door reflectie op de eigen ervaringen en ervaringen van deelgenoten is vergaard, aangevuld met kennis uit andere bronnen, inzetten ten behoeve van anderen.

*Onze reactie**Dat is correct. In het voorbeeld op pagina 7 gaat het om een rolstoelgebruiker.*

15. Pagina 8. “Deze kennis moeten we op peil houden.” Helaas zijn dit trainingen geweest voor een paar specifieke doelgroepen waarvan er zeker 1 geen enkele relatie heeft met de doelgroepen waarover de Inclusie Agenda moet gaan, namelijk mensen met een beperking. Weliswaar wordt gesproken over trainingen voor andere medewerkers dan die van dienstverlening, maar ook hier wordt op geen manier duidelijk of dit om mensen met een beperking gaat. > De ArSD mist concreet beleid om structureel bewustwording bij de gemeente te bevorderen.

*Onze reactie**Zie ook de inleidende tekst van deze brief. De inclusieve samenleving is een samenleving waaraan iedereen optimaal kan deelnemen. De workshops dragen hieraan bij.*

16. Ondertekening van het ‘Manifest Iedereen doet mee!’ moet geen lood om oud ijzer zijn. Het betekent dat een gemeente daadwerkelijk volgens een duidelijk plan, dat in de inclusie agenda verwoord is, aan de slag gaat met de inclusie verbeteren van mensen met een beperking.

*Onze reactie**Graag verwijzen we naar de inleidende tekst. Het Manifest wordt, in samenwerking met ervaringsdeskundigen, ondertekend, nadat de kaders in de agenda zijn vastgesteld.*

17. Inclusief sporten: Het is de ArSD niet duidelijk waarom een workshop over diversiteit in de sport in een adem genoemd wordt met die over inclusie.

*Onze reactie**Graag verwijzen we naar de inleidende tekst. We willen dat alle inwoners zich thuis kunnen voelen bij sportverenigingen. Deze workshop over diversiteit en inclusie draagt hieraan bij.*

18. Pagina 9. De ArSD adviseert: neem toegankelijkheid op in de vergunningen!

*Onze reactie**Om deze reden is in speerpunt 3 aangegeven dat we toegankelijkheid willen meenemen als voorwaarde in de vergunning van evenementen.*

19. De ArSD wijst als voorbeeld naar de Gemeente Utrecht waar elk evenement op toegankelijkheid wordt getoetst en waar op een speciale site wordt aangegeven waar en hoe men ergens kan komen en andere nuttige zaken.

*Onze reactie**Dit voorbeeld is bij het college bekend. Om deze reden is in speerpunt 3 aangegeven dat we zeker informatie beschikbaar stellen over hoe een evenement toegankelijk wordt.*

20. Inclusief werken: het valt op dat de meeste van deze hier genoemde acties voortkomen uit wat nu al met de regio wordt aangepakt. > De ArSD wil daarnaast graag weten, omdat hier de term kandidaat wordt gebruikt voormensen die kunnen werken, wat er voor niet-kandidaten in gang wordt gezet.

Onze reactie

Vanuit de Participatiewet is het doel om inwoners, ook met een arbeidsbeperking, aan de slag te krijgen. Hier richten wij ons dan ook op.

21. Pagina 10. De ArSD wijst op de inzet van ervaringsdeskundigen bij bevorderen BTB van de gebouwde ruimte bij het begin, maar ook tijdens en na voltooiing van een project. Voorbeeld: In de gemeente Gooise Meren heeft men daartoe een convenant gesloten met ervaringsdeskundigen.

Onze reactie

BTB staat voor bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid. Zoals aangegeven wordt op pagina 10 gaan we het Handboek voor Toegankelijkheid gebruiken als bron van kennis en kunnen ervaringsdeskundigen hiernaast adviseren. Hiernaast onderschrijven we het belang om tijdens het project te controleren of er nog wordt gewerkt aan de eisen zoals afgesproken bij de start van het project. Een convenant is een goede manier om dergelijke afspraken met de verbonden partijen in de toekomst vast te leggen.

22. Pagina 12. Banen creëren bij werkgevers: ondersteuning vanuit UWV. Werkgevers hebben liever ZZPers. omdat zij kunnen werken waar de nood hoog is en geen begeleiding nodig hebben. > Er zal meer moeten worden gedaan om uitkeringsgerechtigden een kans te geven. Meer aansluiting bij ervaring, of meer voorbereiding vanuit UWV om werknemer meer te laten aansluiten op werkprocessen.

Onze reactie

De landelijke ontwikkeling, waarbij steeds meer zelfstandigen werk verrichten dat voorheen in loondienst werd gedaan, valt buiten de invloedssfeer van dit stuk. Dit geldt ook voor de werknemersdienstverlening van het UWV. Gemeentes werken nauw samen met het UWV als het gaat om werkgeversdienstverlening. Het werkgeversservicepunt (waarin UWV en gemeentes samenwerken) wordt momenteel doorontwikkeld.

23. Pagina 13. Eerste alinea: "Tevens wordt er ingezet op preventie om te zorgen dat kinderen een indicatie nodig hebben." > De ArSD vraagt wat hier precies bedoeld wordt.

Onze reactie

Het tekstblok onder deze alinea geeft uitleg over de preventieve inzet. In het voorbeeld is de inzet gericht op het tijdig inzetten van een gedragsspecialist. Een gedragsspecialist is een leerkracht die zich geschoold heeft in het omgaan met leerlingen die extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften hebben op sociaal en emotioneel gebied. De gedragsspecialist kan worden ingezet bij het voorkomen en tegengaan van en het omgaan met gedragsproblemen binnen en buiten de groep.

24. Bouwen en wonen. De ArSD denkt dat dit niet klopt en dat in het Bouwbesluit iets anders wordt bedoeld.

Onze reactie

We hebben dit gewijzigd in: "Voor het bouwen van woonfuncties, bijeenkomstfuncties, celfuncties, gezondheidsfuncties, industrie functies, kantoorfuncties, logiesfuncties, onderwijsfuncties, sportfuncties en winkelfuncties past de gemeente Hilversum het landelijke Bouwbesluit toe"

25. Pagina 13. De ArSD adviseert: Architecten moeten niet de vrije hand krijgen, maar een eisenpakket waar een openbaar gebouw aan moet voldoen ten behoeve van alle inwoners van Hilversum. Het Bouwbesluit mag daarbij als de basis gezien worden.

Onze reactie

Om deze reden is in speerpunt 5 aangegeven dat het college, zowel bij herontwikkeling als bij nieuwe initiatieven, toegankelijkheid als standaard wil. Hierbij hanteren we het Handboek voor Toegankelijkheid naast het Bouwbesluit.

26. Voorstel vanuit de ArSD is een Meldpunt om aan te geven of een gebouw wel of niet toegankelijk is.

Onze reactie

Dit meldpunt bestaat al in Hilversum. Het Platform Gehandicapten en Chronisch Zieken in Hilversum heeft een meldpunt om aan te geven of gebouwen wel of niet toegankelijk zijn. Het college wil bekendheid geven aan dit meldpunt.

27. Pagina 14. Vervoer naar vrijetijdsbesteding valt niet onder Wmo-vervoer. Betekent dit hier een voorzetje om dat te regelen in de toekomst? Of wordt hier vervoer naar dagbesteding bedoeld?

Onze reactie

Vervoer naar vrijetijdsbesteding valt onder het Wmo-vervoer. Hiernaast is vervoer als algemene voorziening onder andere naar vrijetijdsbesteding mogelijk.

28. De ArSD is niet bekend met subsidie aan landelijk vervoer van personen met een handicap. Dit is toch iets van de Rijksoverheid?

Onze reactie

Hiermee refereren we aan de eerdergenoemde subsidierelatie met een regionale organisatie.

29. Pagina 15. Sport: 5e alinea: Hier wordt een intermediair en het jeugdsportfonds genoemd. > De ArSD zou daar graag wat meer uitleg over zien opgenomen. Wie kan de intermediair zijn?

Onze reactie

De volgende informatie is toegevoegd: Deze intermediairs kunnen leerkrachten of intern begeleiders van scholen zijn, medewerkers van het Sociaal Plein, medewerkers van Stichting Leergeld, maatschappelijk werkers, schuldhulpverleners, wijkteams, mensen van Jeugdzorg, zorgverleners zoals de huisarts en kerkelijk werkers.

30. Verenigingsondersteuning Hilversum wordt genoemd: door het zelfredzamer maken van sportverenigingen zal het neveneffect meer inclusief sporten zijn. > De ArSD heeft niet kunnen ontdekken dat het een logisch uit het ander voortvloeit. Is dit in de voorwaarden voor ondersteuning opgenomen?

Onze reactie

Bij verenigingsondersteuning worden de verenigingen onder andere ondersteund in het openstellen voor alle leden en hoe zij meer kunnen doen voor de wijk. De effecten kunnen op dit moment nog niet gemeten worden. Om deze reden nemen we de alinea niet op in de agenda

31. Pagina 16. Evenementen: Op dit moment worden er nog geen eisen gesteld aan toegankelijkheid van evenementen voor mensen met een handicap. > De ArSD wijst op het goede voorbeeld van Utrecht waar al jaren eisen aan de toegankelijkheid van elk cultuurevenement worden gesteld en waar op een speciale website wordt aangegeven wat men kan verwachten, met betrekking tot toegankelijkheid.

Onze reactie

Zie vraag 19.

32. Pagina 17. Vermeld wordt in de opsomming van dingen die de gemeente al doet en waar mee ze hopelijk doorgaat, dat de website goed toegankelijk is. > De ArSD meent, dat nog niet alle stukken goed toegankelijk zijn voor alle doelgroepen. Lang niet alle taal is op B1 niveau, doorklikken werken lang niet allemaal goed en/of zijn onvindbaar. Sommige stukken blijven in pdf gepubliceerd, waardoor ze onleesbaar zijn voor mensen met een visuele beperking. Het blijft noodzakelijk de website 'handmatig' te laten controleren door ervaringsdeskundigen.

Onze reactie

Tot dit moment waren wij in de veronderstelling dat de gemeentelijke website al voldoet aan de WCAG 2.0 webrichtlijnen. Vanzelfsprekend willen we gericht met uw opmerkingen de website verbeteren. Kunt u concreet aangeven waar dit nog van toepassing is? Voor de volledigheid willen we vermelden dat de website ook is getest met gebruikers. Juist om kansen die er liggen, zoals het verbeteren van de website, te benutten is het noodzakelijk om samen te blijven werken met ervaringsdeskundigen. Dit staat beschreven in speerpunt 2.

33. De ArSD adviseert om in overeenstemming met een in de Lokale Inclusie Agenda op te nemen samenhangend, integraal beleid, daarvoor ook de benodigde financiën ter beschikking te stellen.

Onze reactie

We streven ernaar dat alle inwoners “gewoon” mee kunnen doen. Inclusief werken moet steeds meer onderdeel worden van het reguliere werk van onze gemeenten. De kosten vallen hierbij dan ook onder de reguliere kosten van dat werkterrein. Voor de eventuele andere kosten zijn budgetten binnen het programma Zorg naar Welzijn

Advies:

Gezien alle inhoudelijke opmerkingen (ook taalkundig) en adviezen van de ArSD geeft de ArSD de voorkeur aan een nieuw geschreven Agenda Lokale Inclusie met aandacht voor een proactief beleid en een “inclusieve” financiële paragraaf, losgekoppeld van reguliere taken boven een aangepaste agenda .

Onze reactie

Wij zijn blij met de uitgebreide advisering van de ArSD. Wij waarderen dat zeer. Het is duidelijk dat de ArSD op de eerste plaats aandacht vraagt voor mensen met een beperking. Hierop is door ons in de inleiding en de betreffende reacties nader ingegaan en wij blijven daarover graag met de ArSD in gesprek. Wij zullen veel aandacht besteden aan de samenwerking met partners en ervaringsdeskundigen om zo de speerpunten van deze agenda uit te werken.

Vertrouwend u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes